

Beste Onno,

Hierbij onze reactie op het nieuwsbericht Trouw 15 september 2024 en onze toelichting op de door jou gestelde vragen.

In het bericht wordt vermeld dat bij de toelating van werkzame stof glyfosaat niet goed is getoetst c.q. de verkeerde statistische test is gebruikt. Dit vinden wij een onjuist beeld. Op het gebied van carcinogeniteit van glyfosaat zijn er voor diverse studies naast een zogenaamde tweezijdige toetsing ook een eenzijdige toetsing uitgevoerd zoals door deskundigen wordt voorgesteld. Al deze resultaten zijn gedurende de gehele herbeoordeling in ogenschouw genomen.

De beoordelende instanties hebben alle bevindingen met het Risk Assessment Committee (RAC) van ECHA<sup>1</sup> besproken. ECHA/RAC heeft uiteindelijk de conclusie 'niet carcinogeen' getrokken op basis van al deze gegevens.

### **Europese goedkeuring**

De herbeoordeling van de werkzame stof glyfosaat is een **Europese** aangelegenheid waarbij zowel de Assessment Group of Glyphosate (AGG) (het consortium van vier bevoegde toelatingsautoriteiten, waaronder het Ctgb), deskundigen vanuit alle lidstaten, EFSA en ECHA zich ten volle hebben ingezet. De beoordeling van het zeer omvangrijke dossier van de werkzame stof glyfosaat is met grote deskundigheid en volledige transparantie uitgevoerd en is voor publieke consultatie voorgelegd in Europa.

Het Ctgb staat achter de gevolgde werkwijze en conclusie door ECHA/RAC en ziet op basis van de uitingen in de media geen aanleiding om te pleiten voor het opnieuw beoordelen van glyfosaat of andere werkzame stoffen op Europees niveau.

Als Ctgb staan wij voor de risicobeoordeling in het kader van veiligheid voor mens, dier en milieu. Het Ctgb vindt het belangrijk transparant te zijn, is beschikbaar voor vragen en toelichting, publiceert waar mogelijk informatie op haar website zodat de gedeelde informatie voor iedereen toegankelijk is. Ook EFSA publiceert de gehele beoordeling.

### **Wetenschappelijke discussie**

De discussie over éénzijdig of tweezijdig toetsen die nu in de artikelen wordt aangesneden kan in algemene zin natuurlijk gevoerd worden. Er zijn voor- en nadelen aan zowel eenzijdig als tweezijdig toetsen. Tweezijdig toetsen is overigens goed wetenschappelijk gebruik bij de beoordeling van (onder andere) werkzame stoffen van gewasbeschermingsmiddelen. Er is een goede reden om ook bij carcinogeniteit tweezijdig te toetsen. De tumorincidentie kan stijgen als gevolg van blootstelling aan een stof, maar kan ook dalen. Dat is op voorhand niet uit te sluiten. Om van dat laatste een voorbeeld te geven: bij sommige stoffen met effect op de hormoonhuishouding kan het een aanwijzing zijn dat borsttumoren minder vaak voorkomen. Ook dit is belangrijke informatie over de effecten van een stof. Eenzijdig toetsen kijkt per definitie alleen naar een stijging van tumorincidentie. Het gaat erom de hypothese te toetsen of er een verandering in incidentie van tumoren plaatsvindt. Met een tweezijdige toets wordt voorkomen dat een stijging of daling op voorhand niet wordt meegenomen. Deze argumentatie staat ook duidelijk uitgelegd in het beoordelingsrapport van de AGG. Belangrijk is om te realiseren dat de conclusie over carcinogeniteit van een stof niet alleen getrokken wordt op basis van de statistische toets. Maar door alle informatie te betrekken en te wegen.

Een discussie over voor- en nadelen van statistische toetsen met deskundigen staan wij altijd voor open.

---

<sup>1</sup> European Chemicals Agency (ECHA)